

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejeman velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravlštvo in ekspedijca v „Katol. Tiskarni“ Koptarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementiških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefón-štev. 74.

Štev. 295.

V Ljubljani, v ponedeljek 27. decembra 1897.

Letnik XXV.

Pričetek.

Danes se snidejo slovenski državni poslanci iz Kranjske, da se posvetujejo o združenju strank v deželnem zboru. Ze naprej se s precejšnjo sigurnostjo lahko reče, da pri državnih poslancih ne bo v tem pogledu nikakih težav. Navajeni so skupnega delovanja od pretekle osem mesečne borbe proti nemško-liberalni obstrukciji.

Nadejamo se pa, da tudi drugod ne bo posebnih težav. Ne moremo si misliti, da bi v sedanjem osodepolnem trenutku ne prevladala in premagala vse pomisleke tu in ondaj misel, da se gré za veliko več, nego za trenoten taktičen dobiček te ali one frakcije, da se gre za bodočnost slovenskega ljudstva in mej drugim tudi za to, li ima tudi v bodoče še veljati Ljubljana kot duševno in politično središče slovenstva.

Pri tej priliki moramo nekoliko reagovati na razne opazke, po katerih bi se združenje slov. strank obračalo proti nemštvu v deželi. V resnici so naši nemški liberalci v velikih skrbah in že naprej tožijo, kakor bi se jim šlo za obstanek.

Temu nasproti moramo povdarjati to-le: Neovrgljivo dejstvo je, da ima nemštvo, recte nemški liberalizem v sedanjih situaciji veliko večji vpliv v naših deželnih zadevah, nego mu gré po številu in pomenu njegovih pripadnikov. Ta preponderanca je krivična in zoper to krivično preponderanco se bo pač morala obrniti združena slovenska stranka. Resničnih pravic Nemcev v deželi se pa ne bo nihče dotaknil. Mi Slovenci smo prepošten in tolerant narod, nego da bi kedaj hoteli n. pr. Kočevce posloveniti itd. Združena slovenska stranka se bo držala starega slovenskega programa in ta se da v narodnostnem oziru izraziti z jedino besedo: **Pravica!**

Zato tudi po slovenski spravi ne bo izključeno mirno sodelovanje nemške stranke: odpovedati se bo le morala onemu, kar ji itak ne gré, preponderanci v deželi. Priznati bo morala slovenski značaj naše dežele in — slovensko vodstvo naših javnih zadev!

Spravni glasovi.

Vedno odločneje odmevajo glasovi za slogo mej Slovenci. Tako priobčuje celjska »Domovina« vsebino dr. Šustersičevega govora in dostavlja k sklepu besede: »Kdor ima ušesa za slišanje, naj sliši, kdor ima oči za videnje, naj vidi!«

Mariborski »Slovenski Gospodar« pa piše v svojem božičnem članku o političnem položaju Slovanov v Avstriji in sklepa z besedami: »Preveč temno je torej politično nebo zdaj v Avstriji; vendar Slovenci ne obupajmo! Saj nam na njem migljajo še tri zvezde, zvezde, ki nam boljše bodočnost obetajo. Prva zvezda je mogočna desnica državnega zbora, ki bolj krepko skupaj drži, kakor kedaj poprej. Vodi jo krščanska pravičnost in v njej niso samo Slovani, ampak tudi katoliški Nemci. Druga zvezda je vzajemnost vseh avstrijskih Slovanov: Brat brata ne sme zapustiti! Tretja zvezda pa nas je ta teden izredno razveselila: Katoliška stranka na Kranjskem ponuja narodni stranki mir in spravo.«

Ravno tako priobčuje »Soča« posnetek dr. Šustersičevega govora in med drugim dostavlja: »Kolikokrat smo obžalovali, da naše središče, bela Ljubljana, slovenska Kranjska, ne pozna ali pa noče poznati svoje vzvišene naloge! Obmejni Slovenci bijemo na Goriškem, v Trstu, v Istri, na Koroškem ljut boj za obstanek svoj; štajerski rojak je klical v Ljubljani zbranim »morituri vos salutant«, na Ogerskem in v sosedni Benečiji gine

naš narod počasne pa gotove smrti, ker si sam ne more pomagati, od svojih bratov pa ne dobi nikake pomoči! Kolikokrat smo rotili svoje kranjske rojake, da bi se složili in šli na skupno delo zoper skupnega sovražnika! Rekle se je nam, da ne poznamo kranjskih razmer in da ostanimo za svojo pečjo!

Bratovski boj kranjskih Slovencev je postajal vkljub vsem shodom vedno ostrejši, in težko nam je bilo pri srcu, ko smo bili primorani gledati ta bratomorni boj, ki skupnemu narodu ni nič koristil, nego le pripomogel, da so zopet jeli vstajati v čisto slovenski deželi nemčurji in Nemci, ki so takó postali moč, s katero bo treba zopet računati! Namesto da bi se bili Slovenci pravočasno okoristili z ugodnim političnim položajem, so se začeli Kranjci prepirati med seboj na način, o katerem je najbolje, da ne govorimo, ker je tudi naša najsrčneja želja, da se pozabi, kar je bilo.

Menda ne morejo Kranjci pokazati, kaj bi bili priborili za celokupni slovenski narod v času od glasovitega Vestenecka do danes. Poglejmo dež. zbor, deželni odbor, deželni šolski svet itd., v katerih gospodarijo Nemci vsled nesloge slovenskih veljakov. In vlada? Niti dvojezičnega uradnega lista ne privoščí vlada Slovincem. Uradnikov nemškega pokolenja in nemškega mišljenja kar mrgoli v boljših službah; Slovenec je povsod zadnji! Povsod se šopiri nemščina, šole so do malega še sedaj take, kakoršne so bile pod nemško prevlado! To ne sme več tako ostati! Ni ga prepada, da bi se ne dal premostiti, in na Kranjskem strank ne loči nepremostni prepad. Le osebnosti na stran! In dobre volje je treba! Združite se zavoljo nas obmejnih Slovencev, ki ginemo v neprestanem boju z ljutim sovražnikom, ki nam sili skozi vsako luknjico v deželo. Slovenski narod je imel pred stoletji trikrat toliko zemlje v svoji lasti, nego je ima današnji

LISTEK.

Na sveti večer.

Mir ljudem!
Tako nebeški peli so duhovi,
Ko svetu se porodil je Rešitelj,
Mirú nositelj. —
Mir ljudem!
Ne kličejo tako nocej zvonovi?
Tako slovesno in blažilno,
Mogočno, vendar tolažilno,
Doni njih glas
Skoz mesto, trg in vas.
Nocoj pač one je noči spomin,
Ko rojen bil je svetu Božji Sin.
Zato se vbrano nam zvonenje
Glasi kot angeljev znanenje:
Mir ljudem! —
Mir ljudem!
O milo, blaženo znanilo!
Ti svet si bedni poživilo,
Ko v sroih vseh je hrul nemir,
Obupnosti, pogube vir.
Ze štritisoč dolgih let

Prokletstvo oklepalo je svet.
Nihče ni poti znal rešilne,
Poznal nihče moči zdravilne,
Ki zacelila bi mu rano
Ze z grehom prvim mu zadano.
Tu Stvarnik se stvari usmili,
Pomoč ji pošlje v skrajni sili.
Tako je Bog svet grešni ljubil,
Da Sina svojega je dal,
Da nihče ne bi se pogubil. —
A mar samo zato je večni Kralj
Zapustil rajski svoj prestol
In prišel v solzni dol,
Da rešil bi nevredno stvar?
Beseda mar samo zato
Postala je meso,
Da suzuja bi otel vladar?!

Nikdar! — Bog sam si zadnji je namen,
In biti mu ne more drug noben.
Le čujmo angeljev znanilo:
„Čast Bogu na višavi,
In mir ljudem v nižavi!“
Če toraj Bogu bo vrnilo
Človeštvo vporno dolžno čast,
Mirú mu solnce bo svetilo,
Pokoj mu blažen spet bo vlast.

On sam, ki se nocej rodi,
On, Kralj mirú, nam govori:
„Mar mislite, da na zemljo
Sem prišel mir prineset nocej?
Mirú ne, marveč boj!“ —
Oj, Dete nežno, kdo te ume, kdo?
Saj vendar gledaš nas tako ljubó.
In lepše nego drugekrati
Nocoj nam zvezde sevajo,
In kakor angeljci krilati,
Zvonovi milo pevajo:
Mir ljudem! —
„Dà, mir ljudem!
Ker upam, da ljubezen moja —
Tako nam Jezušček velí —
Ljubezen v srcih zaneti;
In potlej bo konec boja.
Jaz upam, da ročice male,
S katerimi ves svet držim,
Vsem bodo srca omeščale,
Ko jih k stvarjem proseč molim.
Jaz upam: Mraz, ki me pretresa,
Sinú neskončnega Boga,
Bo zvalil solze iz očesa,
Kesanja solze iz srca.
Jaz upam, da solzice mile,

rod, od vseh strani obkrožen od nasprotnikov. Meje slovenske se vtesnujejo neprestano. In kedar opešajo obmejni Slovenci, pride vrsta tudi na Kranjce. Nemški „Schulverein“ in nemška „Stidmark“ na jedni, italijanska „Lega nazionale“ na drugi strani so si že razdelili naše dežele, Italijani Primorsko, Nemci pa ostanek Koroške, južno Stajersko in Kranjsko!

Glede na to, da nam bolj kot kedaj popred, uprav zdaj preti pogin od vseh strani, iskreno pozdravljamo izjavo poslanca dr. Šusteriča na shodu 19. t. m. v Ljubljani, in izražamo le željo, da bi beseda postala meso“.

Politični pregled.

V Ljubljani, 27. decembra.

Državna podpora in § 14. Paragraf 14 že deluje, tako je vzkliknil vsak, kdor je prebral poročilo, da se je morala državna podpora ponesrečenim krajem nakazati naredbenim potom. Poslanska zbornica je sicer rešila to predlogo že pred več tedni, toda zadnji dogodki v parlamentu so onemogočili njeno rešitev v gospodski zbornici. Najbolj žalostno je toraj za sedanje razmere v Avstriji, da se niti tako nujna, s splošnim ljudskim blagrom tako tesno spojena zadeva ni mogla rešiti rednim parlamentarnim potom. Skupna svota podpor, namenjenih deželam, v katerih so povodenj in druge elementarne sile provzročile ogromne škode, znaša 9.945.000 gl., toraj 1.945.000 gl. več, kakor je prvotno predlagala Badenijeva vlada, in 870.000 gl. več, kakor je določila poslanska zbornica. Več se je dovolilo v nastopne svrhe: brezobrestnega posojila za Gorenjo Avstrijo 150.000 gl., za začasno uravnavo voda na Češkem 120.000 gl., za popravo nekaterih železniških prog 600.000 gl., v podporo ponesrečenim na Češkem 300.000 gl. in v drugih deželah 400.000 gl. V tej naredbi se pa na koncu ne nahaja besedica „za sedaj“ kakor jo je vsprejela poslanska zbornica, dobro vedoč, da te podpore nikakor ne zadostujejo in da bo potreba poseči še po nadaljnjih sredstvih. Vendar pa naglašava vlada, da to nikakor ne ovira nadaljne podporne akcije ustavnim potom, ako se bo pokazala potreba nadaljne pomoči.

Dr. Ebenhoch o položaju. Pred kratkim je priredil državnozbornski poslanec dr. Ebenhoch svojim volilcem shod, na katerem je poročal o zadnjih dnevih državnozbornskega življenja. Povedal seveda ni nič novega, kar bi že ne bilo znano po poročilih drugih parlamentarcev. Važnejša pa je za nas njegova sodba o slovanski večini v državnem zboru ter o onem delu katoliške ljudske stranke, ki je neustrašeno se boril za pravičnost tudi na strani zastopnikov slovanskih narodov. Rekel je mej drugim tudi to le: Tudi v bodočnosti ne bomo spremenili svojega stališča; nasprotniki, namreč nemški liberalci in socijalni demokratje, nas ne odvrnejo od tega niti z najhujim terorizmom. Tem živahneje pa moramo obžalovati, ako se nam od prijateljske strani provzročajo težkoče, da ne moremo skupno s strankami večine na podlagi skupnih načel, ki so ustvarila našo zvezo, delovati in hiteti za svojimi skupnimi nameni. V tem oziru vkljub prijaznim pozdra-

vom ne moremo udušiti svojih težkih pomislekov glede najnovejših pojavov slovanske solidarnosti. Ostentativni (!) nastopi slovanskih narodov, akoravno deloma previdni, morajo vzbuditi v vseh nemških krogih strah, kajti zdi se, da se današnji boj ne bije toliko za vodilna načela državne politike, kakor so izražena v adresnem načrtu večine, marveč veliko bolj za hegemonijo (!) v Avstriji. Vemo sicer, da se to izrecno ne povdarja; priznavamo tudi državniško zmernost, ki se je pokazala deloma, posebno pa v Krakovu; toda, kdor je prebral posamezne govore na teh shodih in s paznim očesom premotriva govornike, dobi kot Nemeč utis, da je v glavah odličnih slovanskih bojnikov, akoravno ne morda parlamentarcev, stvar že res tako daleč dozorela... Ti pojavi, povemo odkrito, so v našem taboru vzbudili živahno vznemirjenje in menimo, da nam ne ugovarja noben naših somišljenikov, ako naglašujemo potrebo solidarnosti večine brez ovinkov izjavljamo, da se nikakor ne strinja z našimi načeli in torej tudi ne z našo vestjo, ako se hodi po poti, ki vodi vendar preko (!) načel, izraženih v adresnem načrtu večine in ki gotovo ni prava v dosegu miru mej narodi.“ Konečno naglašava dr. Ebenhoch, da je ravno njegova stranka poklicana v to, da opozori merodajne kroge na preteče nevarnosti, in delati na to, da se potom samozatajevanja in energičnega odbijanja radikalno-nacijonalnih pojavov uvedo zopet normalne razmere, dobro pomneč, da je merodajna za večino le avstrijska državna ideja. — Tako je torej pojasnil posl. dr. Ebenhoch stališče, toda menimo le svoje, nikakor pa ne katoliške ljudske stranke, o najnovejših pojavih slovanske solidarnosti. Izjavljati moramo, da bo tudi v vseh slovanskih krogih gotovo vzbudila najživahneje vznemirjenje njegova najnovejša izjava, izjava moža nemške katoliške ljudske stranke, ki je tako neustrašeno dosedaj vztrajala v boju za pravično stvar, moža, ki je sopedpisal znani manifest desnice ob sklepu državnozbornskega zasedanja. V koliko so opravičena očitanja dr. Ebenhochova glede slovanske „hegemonije“, naj sodijo čitatelji sami.

Češki deželni zbor se bo pečal po poročilu „Nar. Listov“ le z najvažnejšimi vprašanji in bode bojda zasedanje prav kratko. Deželni kulturni svet se seveda ne more strinjati s takimi namerami, ker vé, da čaka rešitve v deželnem zboru še nebroj drugih prevažnih zadev. — Sklenila se je tudi v tem smislu resolucija, ki jo je svet predložil vladi v uvaževanje. Temu poročilu dostavlja dunajski „Vaterland“: Da, ko bi le ne bilo narodnih prepričev, ki so onemogočili tudi vsako plodonosno parlamentarno delo. Kakor vse kaže, ostane opravičena želja češke sekcije deželno-kulturnega sveta češkega le pobožna želja. — Res je to, toda neopravičeno bi bilo zavračati vso krivdo na Čehe. Vprašati se treba, kdo je prvi začel, in pa, kdo je prvi pokazal dobro voljo za spravo.

Češko gimnazijo v Opavi je prevzela vlada s prihodnjim šolskim letom v državno upravo. „Nasinec“ pri ti priliki spominja češke poslance na zgodovino celjske gimnazije ter jim strogo naroča naj negujejo ta zavod kakor punčico v očesu, da ga prej ali slej ne doleti taka usoda, kakor celjsko gimnazijo. Nemški liberalci in nacionalci pa zaklinjajo po svojih glasilih vse svoje zastopnike v parlamentu, naj z vsemi silami delujejo na to, da se onemogoči vladna namera, in naj pripravijo zavodu celjski podobno usodo. „Vaterland“ meni, da so te skrbi in opominjevanja popolno nepotrebna. Paragraf 14, na podlagi katerega se je ustreglo opravičeni zahtevi Čehov, bode tudi omogočil varno izvršitev vladne naredbe. — Gotovo, toda upati je, da se povrne zopet parlamentarno življenje in z njim nova nevarnost za mladi zavod. Torej ni nepotrebna največja pozornost od češke strani.

Na Grškem vlada še vedno velika razburjenost radi nesrečne vojske s Turki, akoravno je mirovna pogodba že podpisana in v celoti odobrena. Vladna stranka zavrača, kakor znano, vso krivdo na tajno družbo „Etnike Hetairia“. Upravni svet te zveze je pa sedaj izdal posebno brošuro, v kateri dokazuje, da ni vse tako, kakor zatrjujejo družbini nasprotniki. Prvi ustanovitelji te družbe, glasi se, so bili grški častniki in glavna družbena opora grška armada, ki je, popolno zanemarjena, stikala po sredstvih v dosegu potrebne organizacije. „Hetairia“ je imela namen, združiti vse Grke v narodno zvezo, vsled tega je privabila k sebi vse sovornike iz vseh krečanskih krogov. Nekaj tednov pred odhodom Vassosa na Kreto, je odbor

izročil kralju zaupno spomenico glede položaja armade, ob enem je pa storil korake, kakoršni so se mu zdeli potrebni z ozirom na splošno zmešnjavo v orijentu. Nato se je zveza popolno podvrgla vladnim sklepom ter se združila z Delyannisom in njegovo vlogo, ki je ne samo odobraval organizacijo iregularnih čet, marveč tudi zelela, naj čim preje odrinejo. Priložen akt dokazuje, da je dovolilo ministerstvo 12. marca letos 500.000 patron v družbine namene iz vojnih skladišč. Ravno tako je vlada naročila vojskim oblastvom, naj preskrbé „Hetairiji“ vse vojne potrebnosti. Nadalje je pooblastil Delyannis vojnega ministra, da je smel prideliti redna častnika Myliomaisa in Kaprolopula izrednim četam, da jih izvezbata in vodita. Po bitki pri Domokosu je prestolonaslednik ta dva častnika zopet prideli redni armadi, ker sta, kakor se glasi v njegovem povelju, „dovršila svojo nalogo.“ Konečno se naglašava, da so odšle te čete na boj vsled povelja polkovnika Sapundžakija, načelnika prestolonaslednikovega generalnega staba in da je padlo v boju kakih 30 častnikov, ki so bili vsi člani „Hetairije“. Vse to je dokazano na podlagi priloženih vladnih aktov. — S tem je toraj obelodanjena vsa črna nakana grških vladajočih faktorjev, ki so potisnili s tem narod v nepopolno bedo.

Proračun mestnega zaklada za leto 1898,

odobren v seji mestnega zboru ljubljanskega dne 21. decembra 1897.

(Dalje.)

V. Solstvo, znanost in umetelnost.

1. Ljudsko šolstvo:

a) I. mestna 5razredna deška ljudska šola	1930 gl.
b) II. mestna 5razredna deška ljudska šola	1348 „
c) mestna 8razredna dekliška šola	3110 „
d) nunska 8razredna dekliška šola	742 „
e) mestna 2razrednica na Barju	526 „
f) mestna nemška deška ljudska šola	1857 „
g) mestna nemška dekliška šola	690 „
h) razni stroški	1030 „
i) vzdrževanje novega šolskega poslopja na Erjavčevi cesti	250 „
k) obrtni priprav. šoli	922 „
l) c. kr. mestni šolski svet	100 „
m) okr. učit. knjižnica	50 „
	12555 gl.

2. Razna učilišča:

a) C. kr. realka	3766 gl.
b) obrtna nad. šola	575 „
c) šola za modelovanje	25 „
d) I. mestno otroško zabavišče	1230 „
e) otroško zabavišče pri Uršulinkah	280 „
f) c. kr. obrtni strokovni šoli	6684 „
g) višja dekliška šola	6000 „
	18560 „

3. Razni troški, in sicer:

a) Glasbeni Matici	1200 gl.
b) Narodni soli	200 „
c) Dram. društvu	6000 „
d) Filharmon. društvu	200 „
e) za vzdrževanje botaničnega vrta	105 „
f) stanarina in vodarina za pisarno trgovinske in obrtne zbornice	436 „
g) strelskemu društvu	26 „
h) za šolski delarni	280 „
i) družbi sv. Cirila in Metoda	500 „
k) družbi „Radogoj“	250 „
l) slov. plan. društvu	300 „
m) profes. Vodušeku za meteor. poročila	100 „
n) dijaški mizi na graškem vseučilišču	50 „

Ki Božje lije jih oko,
Svet trdi bodo omečile,
Bogu vrnilo čast dolžno.
Jaz upam: Borne te plenice,
Ki nežno krijejo telo,
Sinú preblazene Device — —
Oh, jenjaj, Dete preljubó!
Sicer po grehu res mrzlo
Srce je naše kakor led
In kakor jeklo je trdo;
A srce Tvoje je magnet.
Ustavljaj kdo bi še se njega sili?!
V ljubezni vroči homo Te ljubili,
Dajali Bogu dolžno čast,
In Ti, naš mir, boš naša last!
— — — — —
— — — — —
Glej, zvezdice lepše nam sevajo,
Zvonovi milejše odmevajo.
Cuj pevanje angeljcev milo,
Cuj sladko, nebeško znanilo:
„Cast Bogu na višavi,
In mir ljudem na nižavi!“
Mir ljudem!

J a n. E v. Z o r e.

o) otroškima vrteema za božičnico	150 "
p) za muzej slovenskega in istersko-hrvatskega učiteljstva	200 "
r) za Löschnerjevo ustanovo	50 "
s) nekat. manjši stroški	500 "
	<u>10547 "</u>

Svota V. poglavja 41662 gld.

VI. Vojaška nastanitev.

1. Najemina za stanovanje	2363 gld.
2. Letni donesek za bramb. vojašnico	500 "
3. Poprave v stanovanjih	20 "
4. Razni stroški	80 "

Svota VI. poglavja 2963 gld.

VII. Raznoterosti.

1. Subvencija gasilnemu društvu	800 "
2. Čuvaja na gradu	720 "
3. Nakup gasilnega orodja	100 "
4. Osuševanje barja	40 "
5. Drugi stroški	500 "

Svota VII. poglavja 2160 gld.

Svota rednih potrebščin 249908 gld.

B. Izredna potrebščina.

1. Mestni hranilnici na račun dolga in obresti	11600 gld.
2. Za olupševalne namene rštevši nove nasade nasproti „Nar. doma“	1300 "
3. Voz za aretovance	800 "
4. Zasaditev gozda na Gradu	250 "
5. Za razstavo dobrodelnih zavodov na Dunaji	2000 "
6. Vpeljava električne luči v mestna poslopja	5000 "
7. Za Gabrščekovo knjižnico za mladino	44 "
8. Prisojne ulice	1500 "
9. Uredba ječ	600 "
10. Trošek za jubilejno leto	5000 "
11. Kuhnova cesta	6080 "
12. Hodnik od sv. Petra cerkve do mitnice	1297 "
13. Za šolski vrt in vodnjak pri šoli na Barji	1000 "
14. Trebljenje in čiščenje Podturnskega gozda in novi nasadi	400 "
15. Asfaltni tlak pred Binderjevo hišo v Slomškovih ulicah	394 "
16. Naprava uličnih tabel	600 "
17. Kanal pri mitnici na Tržaški cesti in donesek c. kr. erarju	399 "
18. Šišenski občini II. rok za vtelovljeni del sveta	1500 "
19. Naprava novega betonskega plateaua na stolpu na Gradu	550 "
20. Podaljšanje centralne kurjave v registraturi	300 "
21. Usmiljenim sestram prvi rok kupnine za parcele poleg državne železnice	10000 "
22. Istim 4% ne obresti od II. roka za 10000 gld.	400 "
23. Odkup Zupančičeve tehtnice	3000 "
24. Razstava motorjev za malo obrt	2000 "
25. Renovacija facade na mestni hiši, prenov. mestne dvorane	2200 "
26. Ustanovna za kem. poskuševališče	400 "
27. Podpora „Dramatičnemu društvu“ izvenredno	500 "
28. Kanal na Rimski cesti	24000 "
29. Mest. gospod. šoli v Ljubljani	500 "

Svota izredne potrebščine 83614 gld.

" redne " 249908 "

Skupaj 333522 gld.

(Konec sledi)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 27. decembra.

(Deželni zbor kranjski) prične jutri svoje zborovanje. Ob desetih je v stolnici sveta maša, ob enajstih otvori deželni glavar v prostorih starega strelišča prvo sejo. Na dnevnem redu je obljuba novih poslancev, volitve v razne odseke ter razna poročila deželnega odbora.

(Potrjen zakon) Cesar je z odlokom z dne 16. decembra potrdil od deželnega zbora kranjskega

sklenjeni zakon, po katerem se preloži okrajna cesta iz Gabrovščic čez Muljavo do državne ceste pri Studencu.

(Procesija z Najsvetejšim.) Danes 27. decembra zvečer bo po pridigi, katera se bo pričela ob 7/8. uri, slovesna procesija z Najsvetejšim samo za moške iz cerkve presvetelega Srca Jezusovega. Krščanski ljubljanski moški, udeležite se v obilnem številu te slovesnosti.

(† Župnik Tomaž Šlibar.) Iz Kranja, 26. dec.: Na sveti dan zvečer je tukaj umrl upokojeni župnik Tomaž Šlibar. Rojen dne 18. dec. 1822. l. v Kovorju, posvečen 1849, služboval je kot duhovni pomočnik v Knežaku, na Blokah, v Šmartnem pod Smarno Goro, v St. Juriju pri Kranju in slednjič kot župnik v Dupljah do 1893. l.; bolehen je preživel zadnja leta v Kranju, kjer ga je poklical Gospod k Sebi po mučni bolezni, večkrat previdenega s sv. zakramenti. Pogreb bo v torek ob 9. uri dopoldne. Sveti naj mu večna luč!

(Slavnostna otvoritev mestne elektrarne) se vrši dne 1. januarja 1898 ob 11. dopoldne v centrali v Slomškovih ulicah. — Popoldne ob dveh isti dan je tem povodom slavnostni obed v veliki dvorani „Narodnega doma“.

(„Slovenski Narod“ zopet „filozofira“ o krščanstvu.) Za božični dan je „Slov. N.“ prinesel dolg, dolg članek, ki v njem „ab ovo“ vse prepisuje, kar so kedaj povedali liberalci in socijalni demokratje zoper socijalni pomen katoliške cerkve. Posebno modro govori o enciklikah Leona XIII., takisto kakor bi govoril Krjavelj o telefonu. Iz vsake vrste zija dokaz, da pisec ni prebral še nikdar nobene papeževe enciklike, in da sploh nima nobenega pojma o krščanstvu. Čudi se, da je tisti Leon, ki je spisal leta 1878 encikliko zoper socijaliste, mogel napisati leta 1891 encikliko „Rerum novarum“ o delavskem vprašanju. Potem pa zopet meni, da je šel papež „v tej encikliki mnogo dlje, nego je nameraval“. In zakaj to meni? Zato, ker so se pozneje primerili „ekseesi“ in je menda Leon ukazal, da naj bodo krščanski socijalisti pokorni škofom in naj se ne bojujejo proti privatni lastnini. Zato, ker je menda edenkrat dejal: „Nikdar ne prepustim, da bi bila cerkev revolucionarna sila!“ Iz tega izvaja „Slov. Narod“, da dela „proti intencijam papeževim“, da hoče biti „modrejši od papeža“, kdor „z encikliko „Rerum novarum“ v rokah propoveduje v plašč krščanstva zaviti socijalizem“. Krščansko-socijalno gibanje, pravi, je tako „izgubilo svoj prvotni revolucionarni značaj“. „Katoliška cerkev kot taka se je odrekla socijalnemu gibanju . . . Rimski katoliški krogi so prišli do spoznanja, da ni poklic katoliške cerkve, vmešavati se v socijalne boje . . . njena naloga je sedaj, da oznanja ljubezen in mir!“ in na vse zadnje še pove, da je kardinal Parocchi v tem oziru istih misli, kakor dr. Tavčar! Vse to izvaja „Slov. Narod“ preko papeževih enciklik iz samih „intervivov“. In kar je najbolj čudno, dela se, kakor da bi sam sebi — verjel! Pomilujemo ga, če res verjame, kar je napisal!

(Iz c. kr. mestnega šolskega sveta.) V redni seji mestnega šolskega sveta v torek, dne 14. dec. t. l. se predlaga za razpisano službo nadučiteljece na mestni dekliški 8 razrednici deželnemu šolskemu svetu terno predlog. Sklene se neko prošnjo za povišanje pokojnine priporočilno predložiti deželnemu šolskemu svetu. Reši se več prošelj za izpust iz vsakdanje šole in pa prošnja neke zunaj Ljubljane bivajoče učenke za vsprejem v tukajšnjo šolo. — Sklene se opozoriti tukajšnje tiskarne na ministerski ukaz, kateri natanko določa vnanjo obliko šolskih knjig. Konečno se reši še nekaj internih zadev.

(Kuratorjem čipkarske šole v Bolcu in Čepovanu je imenovalo ministerstvo gosp. Ivana Vogelnika, c. kr. učitelja v Idriji. Doslej je bil za kurator čipkarskih šol v Idriji in Dol-Otlica.

(P. Bernard Vovk.) vpok. gimnazijski profesor obhajal je danes svojo zlato mašo. Preblagemu zlato-mašniku na mnoga leta!

(Okrajna bolniška blagajna.) Včeraj je že vender okrajna bolniška blagajna ljubljanska prebolela krizo, ki se je v njej nahajala nad pol leta. Včeraj vršile so se mesto gg. Klein, Kandare, Kollmann, Perles in Štamcar, ki so bili svoje upravniške mandate odložili, dopolnilne volitve. Borba je bila zelo huda, kajti združena narodno-napredna-socijalno-demokratična klika napela je vse svoje sile, da bi prodrla s svojimi kandidati t. j. uprav z gg. Klein et

cons., ki so poprej prostovoljno bili odstopili, a jih je ta prenegljeni korak menda pozneje zakesal. Agitovalo se je v Malovrhovem znamenju. Toda nič ni pomagalo; vzkjub opetovanemu zborovanju in posvetovanju v „Narodnem Demu“ in vzkjub temu, da so postavili na volišče slehernega moža, je klika vender sijajno — pogorela. Izvoljeni so bili samo krščansko-socijalni kandidati, gg. Ivan Dogan, Franc Ban, Avgust Gladnik, Ivan Kerne in Ivan Legat, in sicer prvoimenovani z 11 proti 10 glasovom, ki jih dobil gosp. Klein, slednji štirje pa s 36 proti 30 glasovom, ki so pripadli gg. Kandaretu, Kollmannu, Perlesu in Štamcarju. Krščansko-socijalna zmaga je bila torej popolna, radost nad izidom tem večja, ker si je bila klika popolnoma svesta — zmage. Kršč.-soc. delegatje pozdravljali so izid volitev z glasnimi „Zivio“ klici in burnim ploskanjem. Po dovršenih volitvah, ki jih je vodil marljivi načelnik gosp. Ivan Kregar, je še g. Josip Turk v kratkem, a jedratem govoru ožigosal brezvestno postopanje bivše blagajniške obstrukcije, zahvaljujoč večino delegatov, da je na tak legalen način napravila konec naduti borniranosti obstrukcionistov. Okrajna bolniška blagajna pa bo sedaj zopet stopila v redno delovanje, ki je tembolj potrebno ker dosedanje razmere blagajni gotovo niso mogle biti v korist.

(Zvonovi), katere so prevzvišeni knezonadškof danes posvetili, odmenjeni so za sledeče kraje: Za podružnico sv. Križa v Bistrici (Rožna dolina na Koroškem) 3 zvonovi, za fare sv. Jurij v Lič-u na Hrvaskem 2, za podružnico sv. Tomaža v fari Vojnik na Štajerskem 3, za podružnico sv. Marka na Rupi, fara Merna na Primorskem, 1; istotako po 1 za faro sv. Vida v Zelimljah, za Slivnico v Grabovem, za faro Lokavec na Primorskem, za podružnico sv. Andreja v fari Ig; najmanjši pa je odločen za neko kapelo fare Starigrad na Hrvaškem.

(Iz Kranjske Gore) 23. decembra. Zameti so že prodrti. In otroci so prišli zopet v šolo, nekateri ravno zadnji dan. Sedaj imajo pa zopet počitnice. — Koliko streh je sneg polomil, ne vem. Iz svojega okna vidim le en kozolec. Padli ste najprej dve okni. Nato je prišel dež in padli sta zopet dve; sedaj pa je prišlo nekemu na misel in spravil se je na kozolec in ga ometal in tako še stoji ostali del. — Tudi divjih kozlov so ujeli več živih ali žal, da premišljuje zdaj svoj čin v maruški, kakor se pri nas imenuje kraj, ki ni posebno na najboljšem glasu. In res, kaj pa hoče človek, ako mu pride tako lepa žival iz gor prav pod streho. Gré in jo vjame. To človeka miha. Toda ta zabava je draga. Kazen, ki sledi dejanju, je velika. Ubijalec tu in tam odnese zdrave noge, ako pa zabode divjega kozla, ne pomaga nikak lek, nikako mazilo. Kazen je gotova in čestokrat občutnejša, nego za človeško življenje. Menim, da to ne kaže čisto zdravih razmer. Morebiti mislite tudi vi tako? Edeu posestnik pride skoro ali pa gotovo na boben zavoljo enega kozla. Pa dovolj za enkrat! Kedar se prične šola, oglasim se zopet, za sedaj pa „Vesele praznike“!

(Pozor!) Že več let se širijo po Ljubljani lističi, knjižice, polne Lutrovih zmot. Te dni nam je prišla v roke knjižica z naslovom: „Pravoverni katoličan.“ Preložil Anton Chraska.“ V njej piše na 24 straneh dokazuje, da ni treba za zveličanje ne „krsta, ne posta, ne maše, ne dobrih del“, ampak le — vere. Za vero pa je le jedno pravilo, in „nikdo nima pravice, da bi mu katero drugo pravilo vrival“, in to pravilo je — sveto pismo. — Razlagati pa je sme in more vsak, ker sveti Duh „ravna tudi misli preprostega vernika, ki ponižno moli sv. Duha, kajti te obljube Kristus ni dal le cerkvenim zborom, ampak vsem, ki so poklicani v nebeško kraljestvo.“ Vsak vidi, da nekdo hoče strupeno Lutrovo seme sejati tudi na slovenska tla. bržčas, da bi se tudi v Slovencih pripravila tla za grozečo socijalno revolucijo!? Vsekakor je potrebno, da vsi, ki jih je skrb mladine in priprostega ljudstva, pazijo, da se ne zanese mednje tako berivo; saj vsi vemo, da je ni verske zmote, ki ne bi mogla napraviti velike kviri. Jeden norec vrže kamen v vodo, ki ga ne more deset modrijanov izvleči! Opozarjamo tudi, da je dolžnost vsakega, ki obsledi kako tako novo pogubno knjižuro, da jo naznani cerkveni oblasti. Kar pa moramo tukaj odločno zabeležiti, je to, da take knjižurine tiska — Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg! Meminisse iuvat!

(Potres.) Iz Vrhopolja pri Moravčah, 24. dec. Sinoči ob 6 uri 26 minut čutili smo pri nas kakih

10 sekund trajajoč potres. Pri prvem sunku so se zazibala tla, najprej se je slišalo le bučanje.

(Z Brda pri Lukovici.) 24. decembra. Dne 23. t. m. zvečer kmalu po četrta na sedmo uro slišali smo tukaj najprej šumenje, kakor precej močen veter, potem se je nekoliko streslo, da je zidovje zapokalo in les zaškripal. Škode ni nikake. Zadnjih potresov, ki so se javili iz Kamnika in potem iz Ljubljane, tukaj nismo čutili.

(Potres) Iz Godoviča: Danes 24. t. mes. v petek ob 6. uri 30 minut zjutraj čutili smo tu pri nas precejšen potres s prav močnim bobnenjem. Nekateri pripovedujejo, da so tudi po noči edenkrat čuli podzemeljsko bobnenje in bučanje.

(V Zagorji ob Savi) so včeraj popoldne zaklali gostilničarja Košmela (Mejača). Kljub temu, da je razpita gostilna pri cerkvi, zljubilo se je poklicati duhovnika še le, ko je bil že — mrtev. Katero drevo je rodilo ta za faro žalosten in grenek sad?

(Imenovanje.) Notarjem v Pliberku je imenovan g. J. Svetina, notar v Gornjem Gradu. G. Svetina je rodom koroški Slovenec.

(Potrebno.) Pravno-brambno društvo za duhovnike se snuje v Celovcu. Namen društvu bo, braniti čast svojih udov-duhovnikov zoper napade nam nasprotnih listov, ki sistematično in dosledno delajo z najnesramnejšimi sredstvi, lažmi in zavijanjem na to, da izpodkopljujejo v ljudstvu čast in ugled duhovniškega stanu.

(Iz Celovca), dne 26. dec.: Poročal sem Vam, da je dež. in drž. poslanec H i n t e r h u b e r odložil mandat. Dopolnilna volitev za deželni zbor, kamor ga je poslala trgovinska zbornica, se vrši dne 8. januarja prih. leta. Izvolili bodo brzkone zopet njega, dasi se mladi nacionalci na vse pretege protivijo njegovi kandidaturi, ter hočejo v zbornico spraviti jednega glavnih kolovodij nacionalcev, dr. Pfohl-a.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj, 27. dec. Cesar je podelil novemu tržaškemu namestniku grofu Goessu čast tajnega svetnika.

Dunaj, 27. decembra. Deželni odbor dolnjeavstrijski predlaga, da se razveljavi izvolitev liberalnega poslanca Lustkandlna.

Praga, 27. decembra. V božičnih praznikih je izdal praški nadškof in kardinal grof Schönborn oklic, s katerim naroča moliti v

ta namen, da se doseže sprava mej češkim in nemškim narodom.

Praga, 27. decembra. „Hlas Naroda“ je objavil božični članek, katerega je spisal dr. Rieger, ki v iskrenih besedah govori za spravo Čehov in Nemcev. Priznavajo se Nemcem vsi pogoji obstanka, političnih pravic in zaslug na kulturnem polju, poudarja pa tudi, da Čehi v zadnjih desetletjih v ničemer tem ne zaostajajo za Nemci ter da jih v marsičem, n. pr. v pesništvu, glasbi, umetnosti nadkriljujejo, da torej Čehi zaslužijo popolno enakopravnost.

Praga, 27. decembra. Vodstvo nemških poslancev čeških sklicuje poslance na razgovor v Litomerice. Povabljen je tudi antisemit Opitz.

Levov, 27. dec. Minister baron Loebl se je podal včeraj popoldne v Krakov, kjer se mu predstavijo razna oblastva in posamni dostojanstveniki.

Budapešta, 27. dec. Mej prazniki se ni politični položaj nič izpremenil. Vlada se neče nič več dogovarjati s Košutovo stranko ter vporabi vsa sredstva, da se brezpravne razmere glede provizorija stalno vrede.

Budimpešta, 27. decembra. Včerajšnji shod neodvisne Košutove stranke se je povse izjalovil. Predsedstvo je predlagalo resolucijo, v kateri se odklanja vladna predloga o provizorju in zahteva samostojnost Ogerske. Pri glasovanju so pa povzročili socialni demokratje tolik vrišč, da je bilo nadaljno zborovanje nemogoče.

Budimpešta, 27. decembra. Ministerjalni svetnik v ministerskem predsedstvu, dr. Dardai, je imenovan podpredsednikom ogerskega državnega računskega dvora.

Budimpešta, 27. dec. Tukaj se je vršil shod agrarcev, ki je sklenil osnovati agrarni časopis, ki bo branil pravice delavskih stanov, trudil se za poštene delavske plače in za uravnavo primerne delavskega časa.

Rim, 27. dec. „Agenzia Stefani“ poroča iz Masave: V petek opoldne je prešla Kasala v last Egipčanov. 450 rednih in 150 izrednih Askarov je vstopilo v egipčansko službo. Poveljnik San Miniatielli z italijanskimi častniki in vojaki so se podali v Sabderat,

od koder so včeraj nadaljevali potovanje v Keren.

Atene, 27. decembra. Polkovnik Vassos je imenovan generalom in poveljnikom divizije, ki znova zasede Tesalijo.

Carigrad, 27. decembra. Armenski patrijarh je izročil sultanu spomenico, v kateri se v 13 odstavkih slikajo neznosne razmere armenskega naroda in prosi nagle pomoči.

London, 27. decembra. „Times“ poroča iz Lime: Postava o civilnem zakonu je objavljena. Vsled tega je podal ostavko kabinetni načelnik.

Umrii so:

22. decembra. Ana Prates, zidarja vdova, 70 let, Vodmat štev. 16, ostarelost. — Ana Mihelič, tovarniška delavka, 16½ leta, Vodmat 88, plućnica.

23. decembra. Marija Kotar, gostija, 73 let, Sv. Petra cesta 38, ostarelost.

V bolnišnicah:

20. decembra. Franc Pavlič, gostja, 77 let, ostarelost. 22. decembra. Urban Dolinar, kajzar, 35 let, Pyelonephritis. — Franc Stare, delavec, 45 let, jetika.

23. decembra. Marjeta Dolenc, posestnika žena, 54 let, peritonitis. — Ivan Krajec, delavec, 60 let, plućnica.

V hiralnici:

19. decembra. Jožefa Gosak, usmiljena sestra, 59 let, pljučna tuberkuloza.

21. decembra. Marija Virant, delavka, 53 let, vsled raka.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m.

Dna	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebe	Padavina v 24. urah v mm.
26	9. zvečer	749,9	-5,3	sr. sever	jasno	
27	7. zjutraj	748,6	-9,0	sr. sever	jasno	0,0
	2. popol.	748,1	+0,2	sl. zah.	skoro jasno	

Srednja večerajšnja temperatura -3,1°, za 0,6° pod normalom.

Bortolo Sardotsch, Koper

(tvrška obstoji od l. 1828)

prodaja

domača in inozemska olivna olja.

Na zahtevanje pošilja vzorce brezplačno in franko.

Ozir poštenosti,

zmernih cen in točne, redne postrežbe so najboljši dokaz razni samostani, cerkvena predstojništva in zasebniki, kateri pri gornji tvrdki kupujejo vse, kar potrebujejo takega blaga, od najfinjšega namiznega olja do goriva in olja za mazanje strojev. 674 64

Prijatelji slovenske akad. mladine, naročite se na

„ZORO“

ki je glasilo slov. katol. akadem. dijaštva.

Cena: Za nedijake 1 gld., za dijake 60 kr.

Upravnik: Pavel Marija Valjavec, stud. iur., Dunaj, V., Matzleinsdorferstrasse 76, IV., 30.

Koverta s firmo

vizitnice in

trgovske račune

priporoča

Katol. tiskarna

v Ljubljani.

Najcenejši

politiški list

„Slovenski Gospodar“

izhaja v Mariboru vsak četrtek, po novem letu na veliki folio-poli, ter stane za vse leto 2 gld. 50 kr. ali 5 K., za pol leta 2 K. 60 h., in za četrta leta 1 K. 30 h. — „Slov. Gospodar“ se že 31 let neustrašeno bori pod geslom „Vse za vero, dom, cesarja!“ za pravi duševni in gospodarski napredek slov. ljudstva, ter je najbolj razširjen list na Spodnjem Štajerju.

Slovenci, slov. društva, naročite si ga ali ga vsaj zahtevajte na ogled! Slovenski obrtniki in trgovci! Dajte svoja oznanila vanj, ki se zelo po ceni tiskajo: Vrstica za enkrat stane 12 h, dvakrat 18 h, in trikrat 24 h. — Naročnina in oznanila naj se pošiljajo upravništvu „Slov. Gospodarja“ v Mariboru, Koroške ulice štev. 5. (853) 3—2

Posojilnica v mestu Kamnik

obrestuje hranilne vloge tudi po novem letu po

4½ odstotka

brez odbitka novega rentnega davka.

856 1—1

Ravnateljstvo.

Dunajska borza.

Dne 27. decembra.		Dne 22. decembra.		Kreditne srečke, 100 gld. 200 gld. 50 kr.	
Skupni državni dolg v notah	102 gld. 05 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	159 gld. 50 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	156 " " "
Skupni državni dolg v srebru	102 " " "	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159 " " "	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	19 " " "
Avstrijska zlata renta 4%	121 " 70 "	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	188 " " "	Rudolfove srečke, 10 gld.	25 " 50 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 " 65 "	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 " " "	Salmove srečke, 40 gld.	74 " 50 "
Ogerska zlata renta 4%	121 " 70 "	Tisine srečke 4%, 100 gld.	139 " " "	St. Genois srečke, 40 gld.	79 " " "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 " 65 "	Dunavske vravnave srečke 5%	129 " " "	Waldsteinove srečke, 20 gld.	57 " " "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	932 " " "	Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107 " 50 "	Ljubljanske srečke	23 " 25 "
Kreditne delnice, 160 gld.	352 " " "	Posojilo goriškega mesta	112 " 50 "	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	159 " 60 "
London vista	120 " 10 "	4% kranjsko deželno posojilo	98 " 20 "	Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v. 3425	— " " "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 " 90 "	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 " 40 "	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	420 " " "
20 mark	11 " 77 "	Prijoritne obveznice državne železnice	225 " 70 "	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	77 " 25 "
20 frankov (napoleonodor)	9 " 53½ "	" " južne železnice 3%	183 " 75 "	Splošna avstrijska stavbinska družba	101 " " "
Italijanski bankovci	45 " 50 "	" " južne železnice 5%	125 " 75 "	Montanska družba avstr. plan.	129 " 50 "
C. kr. cekini	5 " 70 "	" " dolenskih železnic 4%	99 " 50 "	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	163 " " "
				Papirnih rubljev 100	127 " 62 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.